

Økologi i et Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO)

Hvilken betydning har det?

Hvis du har jorder inden for et BNBO, og kommunen vurderer, at der er behov for yderligere indsats for at reducere risikoen for nedslivning af pesticider til grundvandet, kan du forvente, at du skal i dialog med kommunen og/eller vandforsyningen i et forsøg på at få lavet en frivillig aftale om pesticidfri dyrkning eller anden form for ændring i arealanvendelsen.

Økologisk dyrkning i BNBO

Omlægning til økologisk drift er en overvejelse, der kan indgå i diskussionen om arealernes anvendelse. Det kan være via forpagtning, jordfordeling eller andre organiseringer. Et økologisk omlægningstjek fra den lokale DLBR-rådgivning er den bedste indgang til at få belyst de muligheder.

Økologitilsagn

Aftaler om pesticidfri dyrkning har konsekvenser for mulighederne for at søge tilsagn der knytter sig til økologisk drift. Det er muligt at gennemføre eksisterende tilsagn uden krav om tilbagebetaling. Det er som regel ikke muligt at søge nye tilsagn. [3]

Hvad skal jeg gøre?

Det er vigtigt, at du sætter dig godt ind i BNBO-processen.

Du kan også kontakte din lokale landbrugsrådgiver eller SEGES, som kan hjælpe dig.

I nogle kommuner er kommunen og/eller vandforsyningen initiativtagerne i forhold til at istandsætte et møde. I andre kommuner skal du selv presse på for at få et møde i stand.

Hvorfor er det vigtigt at få startet dialogen?

BNBO processen gennemføres i to faser. I fase 1, som forløber til udgangen af 2022, har du mulighed for at indgå en frivillig aftale med kommunen og/eller vandforsyningen, hvor løsningen er tilpasset din bedrift, og BNBO'en afgrænset ift. hvad der driftsmæssigt er mest hensigtsmæssigt (arrondering). Desuden har du ret til en fuld, individuel erstatning.

I fase 2 vil der blive indført et generelt sprøjteforbud i BNBO med en kompensationsordning. De nærmere detaljer om fase 2 er ukendte.

SEGES mener således, at du som lodsejer er bedst stillet ved at få startet dialogen og processen omkring at indgå en frivillig aftale i fase 1. [1]

Vær opmærksom på at hvis der ikke kan opnås enighed om en frivillig aftale, kan kommunen give dig et påbud for at få gennemført tiltaget. I vurderingen af om erstatningen for rådighedsindskrænkningen er skattefri, er det vigtigt, at det på aftaletidspunktet er klart, at denne "trussel" om påbud gennemtvinges, hvis det ikke lykkes at indgå en frivillig aftale.

Hvilke løsningsmuligheder har jeg?

Nogle af de løsninger, som du kan overveje at anvende, enkeltvis eller kombineret, for at leve op til restriktionerne på jorder inden for BNBO er bl.a.:

- Omlægning til økologisk drift
- Skovrejsning
- Omlægning til natur og indsatser for øget biodiversitet
- Dyrkningsaftaler
- Salg af jorden
- Mageskifte
- Alternative løsninger (solceller, alternativ indtægtskilde med græssende dyr)

Ud over disse løsninger, kan du med kommunen og vandforsyningen også diskutere, om det er muligt at flytte boringen, om de kan opkøbe jorden, eller om der er et jordfordelingsprojekt eller andre multifunktionelle projekter, som du evt. kan indgå i.

Får jeg erstatning?

Det er politisk aftalt, at der skal ydes fuld erstatning til lodsejere, der får pålagt restriktioner i BNBO i forbindelse med fase 1. Erstatningen skal beregnes individuelt og ske på baggrund af en konkret vurdering, hvor bl.a. den hidtidige erhvervsmæssige anvendelse af arealet, markedsprisen og omfanget af de restriktioner, der bliver pålagt ejendommen, indgår i vurderingen. Der skal som udgangspunkt søges enighed mellem partnerne om erstatningens størrelse, men kan man ikke blive enige om erstatningens størrelse, fastsættes denne af den uafhængige taksationsmyndighed [2].

På nuværende tidspunkt er det bedste råd således at få lavet den bedst mulige frivillige aftale, som indeholder en klausul om, at erstatningsniveauet justeres op, hvis afgørelser i principalsager fastsætter et højere erstatningsniveau.

Du anbefales at få en afklaring af de skattemæssige konsekvenser og om erstatningen er skattefri ved at bede skattemyndighederne om et bindende svar ift. din konkrete sag.

For mere information

Rikke Krogshave Laursen
SEGES Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.,
Plante- og Miljøinnovation
Rila@seges.dk
+45 8740 5120

Birgit Ingvorsen
SEGES Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.,
Økologi innovation
bii@seges.dk
+45 8740 5593

Referencer

Scan QR på papirversion eller klik på QR-koden i webversion

[1] SEGES' temaside om grundvand

[2] Miljøstyrelsen, 2020. Vejledning om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

[3] Landbrugsstyrelsen, 2020. Vejledning om miljø- og økologitilskud

Se afsnit 8.2.1